

Møre og Romsdal bondelag
v/ Ane Ingvild Støen Mittet

Deres ref
21/00943-4

Vår ref
25/11-

Dato
28. mars 2025

Svar på henvendelse om jerv i Møre og Romsdal

Klima- og miljødepartementet viser til deres henvendelse 3. januar 2025 om jerv i Møre og Romsdal.

Departementet har forståelse for at situasjonen med store tap av sau er krevende for berørte beitebrukere, og det er viktig å jobbe videre med denne problemstillingen for størst mulig tapsreduksjon i tiden fremover.

Tapssituasjonen

I brevet viser dere til store tap i kommunene Rauma, Fjord og Sunndal, og totalt tap av 789 lam i Fjord og 427 lam i Sunndal (ikke opplyst tall for Rauma). Departementet orienterer i den sammenheng om at erstatningsoppgjøret for beitesesongen 2024 nå er behandlet av Statsforvalteren, og i de aktuelle kommunene er følgende antall dyr erstattet som tapt til jerv:

- Rauma: 195 sau/lam, hvorav 31 påvist tapt til jerv ved kadaverundersøkelser
- Fjord: 555 sau/lam, hvorav 48 påvist tapt til jerv ved kadaverundersøkelser
- Sunndal: 94 sau/lam, hvorav 2 påvist tapt til jerv ved kadaverundersøkelser

Bestandssituasjonen for jerv

Endelige bestandstall for 2024 ble publisert av Rovdata 2. oktober 2024. Rapporten viser at bestanden *innenfor* forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal i 2024 var eksakt på delmålet rovviltnemnda har fastsatt om tre årlige ynglinger *innenfor* dette området. I tråd med Stortingets vedtak om tydelig soneforvaltning er det ønskelig at bestandsmål oppnås i de områder rovviltnemndene prioriterer til dette formålet. Én overtallig yngling over delmålet i fylket ble påvist i beiteprioritert område, og det ble der gjennomført ekstraordinært hiuttak våren 2024 etter vedtak fra Miljødirektoratet. Etter hiuttak var følgelig jervebestanden i samsvar med bestandsmålet rovviltnemnda har fastsatt for Møre og Romsdal.

Lisensfelling, ekstraordinære uttak og tydelig soneforvaltning

Stortingets rovviltforlik i 2011 videreførte at lisensfelling skal være hovedvirkemiddelet for bestandsregulering av jerv. Dette er gjeldende føringer for forvaltningen, og det er gjort flere tiltak med mål om mer effektiv lisensfelling på sikt, slik som utvidet lisensfellingsperiode og tilgang til bruk av kunstig lys på åte og elektronisk varsling ved fangstbås. I flere områder, har lisensfellingen blitt mer effektiv de senere år, og denne vinteren har hele eller større deler av lisensfellingkvotene blitt felt både i region 3 (Oppland) og 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal). Effektiv lisensfelling reduserer samtidig behovet for ekstraordinære uttak i statlig regi, men fordi lisensfellingen ikke er like effektiv i alle områder er det fremdeles behov for ekstraordinære uttak i skadeutsatte områder.

Miljødirektoratet startet opp arbeidet med ekstraordinære uttak av jerv tidlig høsten 2024, slik dere også beskriver. Beiteprioriterte deler av Møre og Romsdal var blant områdene der Miljødirektoratet tidlig vedtok ekstraordinære uttak. Slike oppdrag er krevende, og Statens naturoppsyn avhenger av gode forhold for å kunne lykkes med effektive uttak og samtidig ivareta sikkerheten til involvert personell. Så langt har Statens naturoppsyn tatt ut en jerv i Møre og Romsdal, og oppdraget om å ta ut inntil tre jerver gjelder til 11. april 2025. Videre vurderinger av behov for ekstraordinære uttak blir gjort fortløpende av Miljødirektoratet parallelt med bestandsregistreringer av jerv. I denne sammenheng vil departementet også vise til at Statens naturoppsyn er styrket økonomisk i flere runder de senere år, slik at kapasiteten til både bestandsregistreringer, skadedokumentasjon og gjennomføring av ekstraordinære uttak er god.

Stortinget har vedtatt at det skal være en tydelig soneforvaltning, og det er rovviltnemndene som fastsetter soneinndelingen innenfor sine respektive forvaltningsregioner. I beiteprioriterte områder er det lav terskel for å tillate uttak av rovvilt, mens beitenæring skal tilpasses rovviltforekomsten i rovviltprioriterte områder. Handlingsrommet for uttak av jerv må avgrenses på en slik måte at bestandsmålene oppnås med høyest mulig presisjonsnivå innenfor de områder nemndene har prioritert til dette formålet, og dette er gjeldende for hver region. I tråd med prinsippet om tydelig soneforvaltning og rovviltnemndas soneinndeling i den regionale forvaltningsplanen, mener departementet det nå er riktig med høyere prioritet på uttak av jerv i de deler av region 6 som av rovviltnemnda er prioritert til beitenæring samt de områder der antall ynglinger overstiger bestandsmålet, enn innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Tommy Andersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer